

SZMSZ megszűnése felnőttképzési jogviszonyban

A felnőttképzési jogviszony esetén **a szakképzési munkaszerződés megszűnésének időpontjával, és az ehhez kapcsolódó szocio-kedvezmény igénylési jogosultsággal** kapcsolatban az alábbi – KIM-mel és NAV-val egyeztetett szakmai véleményünkről tájékoztatlak titeket.

1. A felnőttképzési jogviszonyban kötött szakképzési munkaszerződésre *a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt.) 87. § (1) b) pontja* nem vonatkozik, mivel az kizárólag a tanulókra tartalmaz rendelkezést. Így a felnőttképzési jogviszonyra és az ehhez kapcsolódóan megkötött szakképzési munkaszerződésre az *a) pontot* kell alkalmazni. Ennek értelmében **a szakképzési munkaszerződés a felnőttképzési jogviszony megszűnése hónapjának utolsó napján szűnik meg.**

2. Az Szkt. 53. § (1a) bekezdése szerint:

„...a felnőttképzési jogviszonyra – az e törvényben és a Kormány e törvény végrehajtására kiadott rendeletében meghatározott eltérésekkel – az Fktv. 12/A–13/A. §-át kell alkalmazni.”

A hivatkozott Fktv. 12/A. § értelmében:

„A felnőttképzési jogviszony felnőttképzési szerződés alapján szervezett oktatás és képzés nyújtására irányuló szolgáltatásra, illetve felnőttképzési tevékenységhez kapcsolódó szolgáltatásra és abban való részvételre a felnőttképző és a képzésben részt vevő személy között létrejött viszony, amelyben a képzés a képzésben részt vevő személy sajátos elfoglaltságához, egyedi életkörülményeihez igazodóan valósul meg.”

Az Szkt. 53. § (1a) bekezdése és az Fktv. 12/A. § szerint **a felnőttképzési jogviszony hossza nem terjeszkedhet túl a képzés időtartamán, amelyre a jogviszony létrejött,** tehát a felnőttképzési jogviszony időtartama nem lehet önkényes. Ugyanakkor mivel az Szkt. a felnőttképzési jogviszony megszűnésének időpontjára vonatkozóan nem tartalmaz előírást, és a felnőttképzési szabályozás sem határozza meg *konkrétan*, így elvileg lehetséges, hogy a felnőttképzési jogviszony a szakmai vizsga napján, vagy közvetlenül azt követően szűnne csak meg, így a szakképzési munkaszerződés csak a szakmai vizsga letétele után, a hónap végével szűnne meg (automatikusan).

3. Kérdés, hogy a szocio-kedvezmény meddig igényelhető jogszerűen a szakképzési munkaszerződés alapján.

A szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (a továbbiakban: Szocio. tv.) 17/A. § (1) bekezdése szerint:

„Az adófizetési kötelezettséget – a 10–17. § szerinti adókedvezményeket, valamint az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény (a továbbiakban: Eat.) IX. fejezet 462/C. §-a, 462/D. §-a, 462/E. §-a és az egyes adótörvények uniós kötelezettségekhez kapcsolódó, valamint egyes törvények adóigazgatási tárgyú módosításáról szóló 2018. évi LXXXII. törvény 250. §-a szerinti adókedvezményeket követő sorrendben – csökkenti

a) az állam, illetve a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 88. § (6) bekezdése szerinti szakképzési megállapodással vagy az Szkt. 109. § (3) bekezdése szerinti együttműködési megállapodással rendelkező fenntartó által fenntartott

*aa) **szakképző intézménnyel** tanulói jogviszonyban álló tanulónként, illetve **felnőttképzési jogviszonyban álló képzésben részt vevő személyenként** a szakirányú oktatás, illetve*

ab) szakiskolával tanulói jogviszonyban álló tanulónként az **Nkt. 13/A. § (3) bekezdése** szerinti nevelés-oktatás arányosított önköltsége alapján az egy munkanapra vetített mérték és a tárgyhónap duális képzőhelyen folytatott **szakirányú oktatással érintett napjai** számának szorzataként a szakirányú oktatásnak az általános teljes napi munkaidőhöz, fiatalok munkavállaló esetén napi hét órához viszonyított arányában számított összege azzal, hogy nem vehető figyelembe az olyan munkanap, amire a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy munkabérre vagy távolléti díjra nem jogosult, vagy az **Szkt. 84. § (6) bekezdése** szerint mentesül a rendelkezésre állási és munkavégzési kötelezettségének teljesítése alól (ide nem értve a betegszabadság olyan munkanapjait, amely a duális képzőhelyen folytatott szakirányú oktatásra esik)”

Fenti rendelkezés két kritériumát emeltük ki: **a szocso-kedvezmény jogosultságához fenn kell állnia a felnőttképzési jogviszonynak, és szakirányú oktatásnak kell folynia** a szakképzési munkaszerződés alapján.

4. Fontos még, hogy **a szakképzési munkaszerződés keretében folytatott tevékenység (képzés) meddig nevezhető szakirányú oktatásnak?**

- a) A szakmajegyzék szerinti szakmára történő felkészítés a szakmai oktatás keretében folyik [Szkt. 8. §]
- b) A szakmai oktatás egymást követő két szakasza az ágazati alapoktatás és a szakirányú oktatás [Szkt. 19. §]
A kettő közül a szakirányú oktatás az, ami duális képzés keretében is folyhat [Szkt. 9. § (3)]
- c) Szakképzési munkaszerződés a szakirányú oktatás megvalósításának céljából, annak időtartamára köthető [Szkt. 83. § (2) a) és 90/A. § (1)]
- d) A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szkr.) 223/A. § értelmében a szakirányú oktatás a szakképző intézménnyel közösen kialakított képzési program alapján folyik. Az, hogy mikor ér véget a szakirányú oktatás, kikövetkeztethető a képzési programból is. Felnőttképzési jogviszony esetén ugyanis annak időtartama, valamint a szakképzési munkaszerződés heti munkaideje egyértelműen hozzáigazítható a képzési program óraszámához, mindössze a kerekítésekből adódó kisebb eltérések lehetnek a képzési program szerinti óraszám és a ténylegesen teljesített, a KRÉTA-ban adminisztrált óraszám között.

5. Ennél egyértelműbb (és jól ellenőrizhető) lezárása is van azonban a szakirányú oktatásnak, amely tehát egyúttal – a fentiekből következően – a szakképzési munkaszerződés és a felnőttképzési jogviszony végét is jelenti. Ez pedig a szakképző intézmény által az **Szkr. 26. § szerinti törzslap és annak alapján a bizonyítvány kiállításának dátuma.**

Az Szkr. 26. § (7) bekezdése alapján ugyanis a rendelkezések megfelelően alkalmazandók a felnőttképzési jogviszonyban folytatott szakmai oktatás esetén is:

„26. § (1) A tanuló által elvégzett évfolyamokról a törzslap alapján év végi bizonyítványt kell kiállítani. A bizonyítvány és a bizonyítvány kiállításának alapjául szolgáló nyomtatvány közokirat.

(...)

(7) Az (1)–(6) bekezdést felnőttképzési jogviszonyban szervezett szakmai oktatás tekintetében azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

- a) tanuló alatt a képzésben részt vevő személyt, évfolyam alatt a tananyagegységek lezárásaként a szakmai programban előzetesen meghatározott időszakot, osztályfőnök alatt a szakmai oktatás, illetve a szakmai képzés lebonyolításáért felelős oktatót, évfolyamtárs alatt ugyanazon szakmai oktatást, illetve szakmai képzést a tanulóval egy időben elvégző, más, képzésben részt vevő személyt kell érteni,
- b) a bizonyítványt a tananyagegységek lezárásaként előzetesen meghatározott időszakonként kell kiállítani.
- c) a bizonyítványban nem kell feltüntetni a (3) bekezdés b), e) és f) pontja szerinti adatot."

Végeredményben tehát ha a szakképző intézmény kiállította a törzslapot és a bizonyítványt, akkor ezen a napon megszűnik a felnőttképzési jogviszony, és az Szkt. 87. § (1) a) pontja értelmében annak a hónapnak a végén a szakképzési munkaszerződéses jogviszony is.

Ily módon tehát előfordulhat, hogy a szakképzési munkaszerződés hatálya túlnyúlik a felnőttképzési jogviszony és a szakirányú oktatás végén (maximum egy hónappal, az Szkt. 87. § (1) a) szerint), erre az időre csak kivételes esetben számolható el szocio-kedvezmény. A törzslap és bizonyítvány kiállításakor – a tényleges képzés végén – véget ér a szakirányú oktatás, és ezzel a felnőttképzési jogviszonynak is meg kell szűnnie, a Szcho tv. pedig a szakirányú oktatással érintett napokat engedi elszámolni. Ezért csak a szabadság (és esetleg a betegszabadság) számolható el a hónap végéig, amíg még a szakképzési munkaszerződés meg nem szűnik, ha egyébként szakirányú oktatás már nincs. Tehát nem lehet már ekkor szakirányú oktatással érintett napnak nevezni azt a munkanapot, amikor munkát végez a szakképzési munkaszerződés alapján.